

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

โดย

นางสาวนัฐญา วิลุนละพัน B4701798

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา 427499 โครงงานศึกษาวิศวกรรมโทรคมนาคม ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2545 สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โครงงาน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ดำเนินงาน นางสาวนัฐญา วิลุนละพัน B4701798
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.รังสรรค์ วงศ์สรรค์
 สาขาวิชา วิศวกรรมโทรคมนาคม
 ภาคการศึกษาที่ 1/2550

บทคัดย่อ

โครงงานนี้ได้ออกแบบจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับช่วยสอนปฏิบัติการ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นการรับข้อมูลแล้วส่งผ่านข้อมูลไปแสดงผลยังจอคอมพิวเตอร์ สามารถแบ่งออก ได้เป็น 2 ส่วนคือวงจรเชื่อมต่อระหว่างแบบตัวอย่างของปฏิบัติการทางไฟฟ้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ และ โปรแกรมควบคุม โดยวงจรเชื่อมต่อนี้จะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ในการรับค่าสัญญาณพื้นฐานที่ได้ จากการปฏิบัติการซึ่งเป็นค่าสัญญาณในรูปแบบอนาลอก และทำการแปลงค่าสัญญาณให้อยู่ใน รูปแบบดิจิตอล เพื่อที่จะสามารถใช้เชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ โดยในโครงงานนี้จะได้ ออกแบบตัวอย่างของปฏิบัติการทางไฟฟ้า เพื่อนำมาทดสอบการใช้งานของวงจรเชื่อมต่อที่ได้ ออกแบบสร้างนี้ ในส่วนของโปรแกรมควบคุม จะมีการเขียนโปรแกรมควบคุมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อแสดงผลที่ได้จากการวัดด้วยโปรแกรม Microsoft Visual Basic

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำโครงงานนี้จะมิอาจสำเร็จอุลวงไปได้ด้วยดี ถ้าหากมิได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.รังสรรค์ วงศ์สรรค์ ผู้ที่ให้แนวคิดแรกเริ่มของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย สอนปฏิบัติการ ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของแนวคิด การติดตามเอาใจใส่ และชี้แนะข้อบกพร่อง ที่ข้าพเจ้าได้มองข้ามไปในบางส่วน

นอกจากนี้ยังต้องขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง คังนี้

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคมทุกท่าน ที่ได้สั่งสอนให้ความรู้

คุณประพล จาระตะคุ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการเบิกจ่ายงบประมาณ ตลอคจน อุปกรณ์ในการทคลองต่างๆ

คุณมณีรัตน์ ทุมพงษ์ เลขานุการประจำสาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม ที่ให้ความ ช่วยเหลือในเรื่องของงานเอกสาร

พี่ๆ สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการเขียนโปรแกรม และการทดสอบวงจรเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ

สุดท้ายนี้ คุณงานความดีที่เกิดจากโครงงานฉบับนี้ ขอมอบแก่บิดามารดา ผู้ที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ ให้โอกาส และให้การสนับสนุนทางการศึกษามาโดยตลอด

นางสาวนัฐญา วิลุนละพัน

สารบัญ

	หน้า
บทกัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูป	น
สารบัญตาราง	ୟ
บบที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตของการทำงาน	1
1.4 ขั้นตอนการคำเนินงาน	1
1.5 ประโยชน์ที่กาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการ	3
2.1 ใมโครซอฟท์วิชวลเบสิค 6.0 (Microsoft Visual Basic 6.0)	3
2.1.1 ลักษณะ โครงสร้างพื้นฐานการใช้งาน Microsoft Visual Basic 6.0	3
2.2 พื้นฐานการสื่อสารแบบอนุกรม	11
2.2.1 องค์ประกอบของการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรม	13
2.2.2 การเขียนโปรแกรมติดต่อและควบคุม Serial Port กับ Visual Basic 6.0	14
2.3 วงจรแบ่งแรงคัน	17
2.4 วงจรแบ่งกระแส	19
2.5 สรุป	20

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 การออกแบบและการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	21
ปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์	
3.1 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมประมวลผลและแสดงผล	21
3.1.1 กำหนดและออกแบบขั้นตอนของโปรแกรม	21
3.2 การออกแบบรูปแบบของโปรแกรม	23
3.3 การเขียนโปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0	28
3.3.1 การเขียนโค๊คโปรแกรมเพื่อควบคุมฟอร์มของโปรแกรม	28
3.3.2 อธิบายการทำงานของโปรแกรม	33
3.4 สรุปผลการออกแบบโปรแกรม	34
บทที่ 4 การทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	35
4.1 การทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	35
4.1.1 การติดตั้งชุดอุปกรณ์เพื่อทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	35
4.1.2 การเปิดใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	35
4.1.3 การทคสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	36
4.2 สรุปผลการทคสอบโปรแกรม	41
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	42
5.1 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ	42
5.2 ปัญหาที่พบในขั้นตอนการทำงาน	42
5.3 ข้อจำกัดของโครงงาน	42
5.4 ผลที่ได้จากโครงงาน	43
5.5 แนวทางการพัฒนาต่อ	43

สารบัญ

	หน้า
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก (ก)	45
การ โหลด โปรแกรมทดสอบอุปกรณ์เชื่อมต่อและการติดตั้งไครเวอร์ USB	46
ภาคผนวก (ข)	53
โปรแกรมควบคุมและสั่งการให้แสดงผลผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ของ	54
"วงจรเชื่อมต่อภายนอก"	
โปรแกรมควบคุมการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นคิจิตอล	57
ภาคผนวก (ค)	60
วงจรภายในชุดอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก	61
วงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นคิจิตอล	61
วงจร ใมโครคอนโทรลเลอร์	63
วงจรเชื่อมต่อ USB	64
ประวัติผู้จัดทำ	68

สารบัญรูป

หน้า
3
5
6
6
7
8
8
9
10
10
10
11
12
15
15
16
18
18
19
20
21
22
23
35
36
37

สารบัญรูป

4.4 ผลการทคสอบวงจรแบ่งแรงคัน โคยใช้ก่า R. = 6.7kOhm	37
4.5 ผลการทคสอบวงจรแบ่งแรงคัน โดยใช้ก่า R, = 10kOhm	38
4.6 ผลการทคสอบวงจรแบ่งแรงคันกระแส โดยใช้ค่า R ₃ = 1kOhm	38
4.7 ผลการทคสอบวงจรแบ่งแรงคันกระแส โคยใช้ค่า R ₃ = 6.7kOhm	39
4.8 ผลการทคสอบวงจรแบ่งแรงคันกระแส โคยใช้ก่า R ₃ = 10kOhm	39

หน้า

สารบัญตาราง

	หน้า
2.1 แสดงประเภทของโปรแกรมประยุกต์ที่มีให้เลือกใช้ของโปรแกรม Visual Basic	4
2.2 แสดงส่วนประกอบของโปรเจ็กต์	8
2.3 แสดงรายละเอียดของสายสัญญาณ	12
3.1 แสดงการกำหนดค่า Property ให้กับคอนโทรลต่างๆของโปรแกรม	23
3.2 แสงคส่วนของโค้คโปรแกรม	29
4.1 เปรียบเทียบระหว่างผลการทดสอบและผลการคำนวณของวงจรแบ่งแรงดัน	40
4.2 เปรียบเทียบระหว่างผลการทคสอบและผลการคำนวณของวงจรแบ่งกระแส	40

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ในปัจจุบันการใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์มีบทบาทสำคัญในการใช้งานในห้องปฏิบัติการ มากขึ้นกว่าในสมัยก่อน และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองหรือวัดค่าต่าง ๆ มีราคาที่ค่อนข้างสูงใน บางประเภท และความนิยมในการใช้งานเครื่องมือที่มีการติดต่อกับคอมพิวเตอร์ผ่านทางพอร์ต USB มีความแพร่หลาย ดังนั้นโครงงานที่จัดทำขึ้นนี้ก็เพื่อเป็นการสร้างอุปกรณ์ ที่ช่วยในการเรียนรู้ ในห้องปฏิบัติการให้ทำการแสดงผลที่ได้ออกมาผ่านทางหน้าจอกอมพิวเตอร์ และทำการเขียน โปรแกรมในส่วนควบคุมและแสดงผลโดยใช้โปรแกรม Microsoft Visual Basic โดยติดต่อกับ อุปกรณ์ผ่านทางพอร์ต USB

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล
- 1.2.2 เพื่อศึกษาวงจรเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์จาก RS-232 ไปเป็น USB
- 1.2.3 เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใช้ทำการประมวลผล
- 1.2.4 เพื่อพัฒนาโปรแกรมแสดงผลด้วยโปรแกรม Microsoft Visual Basic

1.3 ขอบเขตของการทำงาน

- 1.3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับพอร์ต USB, การแปลงสัญญาณอนาลอกเป็น สัญญาณ ดิจิตอล
- 1.3.2 ศึกษาการเขียนโปรแกรม Microsoft Visual Basic
- 1.3.3 เขียนโปรมแกรมประมวลผลค่าการวัคเพื่อใช้แสดงผลผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์
- 1.3.4 นำอุปกรณ์ต้นแบบทั้งหมดมาทำการทดสอบเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงก์

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.4.1 ศึกษาและทำการค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานของพอร์ต USB และการแปลงสัญญาณ อนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล
- 1.4.2 ศึกษาการเขียนโปรแกรม Microsoft Visual Basic

- 1.4.3 จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ
- 1.4.4 เขียนโปรแกรมเพื่อให้ไมโครคอนโทลเลอร์สั่งการให้วงจรแปลงสัญญานอนาลอกเป็น สัญญานดิจิตอลทำงานและเกิดการเชื่อมต่อข้อมูลกับคอมพิวเตอร์ ผ่านทางพอร์ต USB
- 1.4.5 ทคสอบและแก้ไขการทำงานของระบบที่ได้ออกแบบ
- 1.4.6 สรุปผลการทดลองและประเมินผลและจัดทำรูปเล่มรายงาน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.5.1 ใด้เรียนรู้วิธีหาความรู้ด้วยตัวเองเพื่อนำมาปฏิบัติและประยุกต์ใช้งานจริง
- 1.5.2 ได้เรียนรู้วิธีและกระบวนการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.5.3 สามารถพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมที่เกี่ยวกับโครงงานให้มีความชำนาญขึ้น
- 1.5.4 ได้รับความรู้มากขึ้นในทางปฏิบัติหลังจากทำการศึกษาทางทฤษฎีมาแล้ว
- 1.5.5 สามารถกันกว้าหากวามรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตรที่เรียนได้
- 1.5.6 ได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงก์ที่วางไว้ทั้งหมด

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการ

2.1 ไมโครซอฟท์วิชวลเบสิค 6.0 (Microsoft Visual Basic 6.0) [1]

โปรแกรมไมโครซอฟท์วิชวลเบสิค 6.0 เป็นโปรแกรมที่ใช้สำหรับสร้างหรือพัฒนา โปรแกรมใช้งานบนวินโดวส์โดยใช้ภาษา Visual Basic กับระบบปฏิบัติการ Windows ของบริษัท ไมโครซอฟท์ โดยภาษา Visual Basic พัฒนามาจากภาษา BASIC (Beginner's All-purpose Symbolic Instruction Code) ซึ่งเป็นภาษาคอมพิวเตอร์ระดับสูง ใช้งานง่าย เหมาะสำหรับผู้เริ่มใช้ คอมพิวเตอร์เพราะใช้คำในภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย และเมื่อเป็น Visual Basic ซึ่งใช้ลักษณะของ การมองเห็นได้ (Visual) ที่เป็นการติดต่อกับผู้ใช้ด้วยกราฟฟิกหรือรูปภาพ (Graphic User Interface - GUI) จึงทำให้การพัฒนาโปรแกรมใช้งานทำได้สะดวก รวดเร็ว และมีความสามารถสูง เหมาะ สำหรับการพัฒนาโปรแกรมใช้งานหลายด้าน เช่นงานด้านคำนวณทั่วไป งานด้านฐานข้อมูล เกมส์ และยังสามารถทำการเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ภายนอกหรือที่เรียกว่า ฮาร์ดแวร์อินเตอร์เฟสได้อีกด้วย

2.1.1 ลักษณะโครงสร้างพื้นฐานการใช้งาน Microsoft Visual Basic 6.0

เมื่อเข้าสู่โปรแกรม Visual Basic จะแสดงกรอบโด้ตอบสำหรับเลือกชนิดของโปรแกรม ประยุกต์ ที่ต้องการ

รูปที่ 2.1 กรอบโต้ตอบเมื่อเริ่มเปิด Visual Basic

ตารางที่ 2.1 แสดงประเภทของโปรแกรมประยุกต์ที่มีให้เลือกใช้ของโปรแกรม Visual Basic6.0

Standard EXE	ใช้พัฒนาโปรแกรมประยุกต์ทั่ว ๆ ไป			
2	ใช้พัฒนาโปรแกรมประยุกต์ที่สามาระใช้งานและเชื่อมโยงกับโปรแกรม			
ActiveX EXE	XE ประยุกต์อื่น ๆ ที่สนับสนุนเทคโนโลยี ActiveX			
ActiveX DLL	เป็นโปรแกรมประยุกต์ชนิดเดียวกันกับ ActiveX.EXE แต่จะเก็บเป็นไฟล์ ใลบราลี่ไม่สามารถประมวลผลได้ด้วยตัวมันเอง จะต้องถูกเรียกใช้งานจาก โปรแกรมประยุกต์อื่น ๆ			
ActiveX Control	ใช้สร้างคอนโทรล ActiveX ขึ้นมาใช้งานเอง			
	เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถสร้างโปรแกรมประยุกต์ได้อย่างรวคเร็ว			
VB Application Wizard	โดยจะสร้างองค์ประกอบเบื้องต้นหลัก ๆ ของโปรแกรมประยุกต์ จาก ขั้นตอนที่ได้เลือกไว้			
	ใช้สำหรับสร้างโปรแกรมการจัดการต่าง ๆ เช่น การติดต่อกับฐานข้อมูล			
VB Wizard Manager	เป็นต้น			
Data Project	เป็นชนิดโปรเจ็กต์ที่เป็นแบบฟอร์ม เพื่อติดต่อกับฐานข้อมูลโดยผ่านทาง กอนโทรล ADO Data Control			
IS Application	โปรแกรมประยุกต์ชนิดที่ใช้กับ Web Server			
Addin	ใช้สำหรับเพิ่มเติม utility เข้าไปใน Visual Basic เพื่อเพิ่มความ ประสิทธิภาพ			
	ใช้สร้างโปรแกรมประยุกต์ที่ประมวลผลบน Internet จะเก็บอยู่ในรูปไฟล์			
ActiveX	.dll ไม่สามารถประมวลผลได้ด้วยตัวมันเอง ต้องให้โปรแกรมประยุกต์อื่น ๆ			
	ที่สนับสนุนเทคโนโลยี ActiveX เรียกใช้งาน เช่น Internet Explorer เป็นต้น			
	ใช้สร้างโปรแกรมประยุกต์ชนิดที่ประมวลผลบน Internet เช่นกัน แต่จะ			
Active» Document	เก็บอยู่ในรูปไฟล์ .exe สามารถประมวลผลได้ด้วยตัวเอง แต่ server จะต้อง			
Exe	สนับสนุนเทกโนโลยี ActiveX ด้วยเช่นกัน เช่น Internet Explorer เป็นต้น			

้สำหรับ แท็ป Existing ใช้สำหรับเปิดโปรเจ็กต์ที่คุณมีอยู่แล้ว แต่ยังไม่เคยเปิดใช้

แท็ป Recent จะแสดงรายชื่อ โปรเจ็กต์ที่เคยเรียกใช้แล้ว

เมื่อเลือกชนิดของโปรแกรมประยุกต์เป็นแบบ Standard EXE จะเข้าสู่หน้าต่างของ Visual Basic ดัง รูปที่ 1- 2

รูปที่ 2.2 หน้าต่างของ Visual Basic เมื่อเริ่มโปรแกรม

ในแต่ละส่วนของ Visual Basic จะมีหน้าที่แตกต่างกันไป ซึ่งในระหว่างการพัฒนาโปรแกรม ประยุกต์ จะต้องใช้ส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ ในการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์

- ทูลบาร์ (Toolbars)

เป็นแถบสัญลักษณ์ที่ใช้สำหรับเข้าถึงชุดคำสั่งของ Visual Basic ได้ทันที โดยจะนำคำสั่งที่ถูกใช้ งานบ่อย ๆ มาแสดง

Stan	dard										×
₿	• 🍓 •	🛅 🚅 🖬 👗 🖿 🛍 🛤 🗠 🗠	≯	Ш		8	7 名	8	*	a	
-	0, 0	<u>∓</u> i∺i 4800 x 3600									
ฐปที่ 2.3 Toolbars											

ทูลบาร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. Standard Toolbars เป็นทูลบาร์มาตรฐานประกอบด้วยคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการ Project

 Edit Toolbars เป็นทูลบาร์ที่ประกอบไปด้วยคำสั่งที่ใช้สำหรับช่วยในการเขียนโด้ดใน code editor

3. Debug Toolbars เป็นทูลบาร์ที่ประกอบไปด้วยคำสั่งที่ใช้สำหรับตรวจสอบการทำงาน การประมวลผลโปรแกรม

4. Form Editor Toolbars เป็นทูลบาร์ที่ประกอบไปด้วยคำสั่งที่ใช้สำหรับช่วยในการปรับ
 ขนาด, ย้าย, เปลี่ยนตำแหน่งคอนโทรลต่าง ๆ ที่อยู่บนฟอร์ม
 - ทูลบอกส์ (Toolboxs)

้ คือแถบสัญลักษณ์ Controls ต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ แบ่ง เป็น 2 กลุ่ม คือ

 1. คอนโทรถภายใน (Intrinsic controls) เป็นชุดคอนโทรถมาตรฐานของ Visual Basic ทุก ๆ ครั้งที่มีการเรียกใช้ Form เพื่อสร้างโปรแกรมประยุกต์ คอลโทรลชุดนี้จะถูกเรียกขึ้นมา อัตโนมัติ สามารถเลือกใช้งานคอลโทรลกลุ่มนี้ได้ทันที

รูปที่ 2.4 Toolboxs

 คอนโทรล ActiveX (ActiveX controls) เป็นชุดคอนโทรลเพิ่มเติมที่ไมโครซอฟท์ จัดเตรียมไว้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ การเพิ่มคอนโทรลกลุ่มนี้เข้า มาในทูลบ๊อกซ์ทำโดยเลือกเมนู Project/Components (หรือกลิ๊กขวาตรงแถบทูลบ๊อกซ์เลือกกำสั่ง)

Components	×
Controls Designers Insertable Objects	
:-) VideoSoft vsFlex3 Controls Active Setup Control Library Animation GIF Control Apple QuickTime Control AxBrowse C:\WINNT\System32\msconf.dll C:\WINNT\System32\tdc.ocx Cdig certmap OLE Control module CertWiz ActiveX Control module dic 1.0 Type Library cnfgprts OLE Control module	
ComSnap 1.0 Type Library	Selected Items Only
) VideoSoft vsFlex3 Controls Location: C:\WINNT\System32\VSFLEX3.OCX	
OK	Cancel Apply

รูปที่ 2.5 แสดงรายการคอนโทรล ActiveX เพิ่มเติม

- Form Designer

เป็นส่วนที่ใช้ออกแบบการแสดงผลส่วนที่ใช้ติดต่อกับผู้ใช้ ฟอร์มเป็นออบเจ็กต์แรกที่ถูก เตรียมไว้ให้ใช้งาน คอลโทรลทุกตัวที่ด้องการใช้งานจะต้องนำไปบรรจุไว้ในฟอร์ม นำคอลโทรล มาประกอบกันขึ้นเป็นโปรแกรมประยุกต์ ทุกครั้งที่เปิด Visual Basic ขึ้นมา หรือ สร้าง Project ใหม่ จะมีฟอร์มว่าง 1 ฟอร์มถูกสร้างเตรียมไว้เสมอ

รูปที่ 2.6 Form Designer

- Project Explorer

Project Explorer ใช้สำหรับบริหารและจัดการโปรเจ็กซ์ โดยจะแสดงองค์ประกอบของแต่ ละโปรเจ็กต์แบบโครงร่างต้นไม้ (tree-view)ตัวโปรเจ็กตจะหมายถึงโปรแกรมประยุกต์ซึ่งจะอยู่ ส่วนบนสุด ถัดมา จะแสดงส่วนประกอบต่าง ๆ ของโปรเจ็กต์นั้น ๆ ว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง เช่น ฟอร์มโมดูล รายงาน เป็นต้น ถ้ามี 2 โปรเจ็กต์ขึ้นไป ก็จะแสดงแยกออกเป็นส่วนต่างหากอีก โปรเจ็กต์ ถ้าต้องการใช้งานส่วนใด ของโปรเจ็กต์ใหนก็สามารถคลิ๊กเลือกได้ทันที

รูปที่ 2.7 Project Explorer แบบโปรเจ็กต์เดียว และ แบบหลายโปรเจ็กต์

ตารางที่ 2.2 แสดงส่วนประกอบของโปรเจ็กต์

Project(n)) คือโปรแกรมประยุกต์ที่พัฒนาอยู่ มีนามสกุล .vbp					
	เป็นฟอร์มที่มีอยู่ในโปรเจ็กต์นั้น ๆ ใน 1 โปรเจ็กต์อาจมีมากกว่า 1 ฟอร์มก็ได้ มี					
Form(n)	นามสกุล .frm					

Modules	เป็นที่เก็บชุดคำสั่งที่กุณเขียนขึ้นมา โดยจะเก็บชุดคำสั่งที่ใช้บ่อย ๆมีนามสกุล .bas					
Class	เป็นโมดูลชนิดพิเศษที่มีลักษณะเป็นอ๊อบเจ็กต์ ที่สามารถสร้างขึ้นมาใด้ จะมี					
Modules นามสกุล .cls						
User	เป็นส่วนที่เอ็นออนโทรล Active V ที่ออเสร้างขึ้นบา บีบานสอล .ctl					
controls	เป็นสวนพเก็บคอน เพริส ActiveX พคุณสร้างขนมา มนามสกุล .cti					
Designers	s เป็นส่วนของรายงานที่ถูกสร้างขึ้นมีนามสกุลเป็น .dsr					

- Properties Window

หน้าต่างคุณสมบัติเป็นส่วนที่ใช้กำหนดคุณสมบัติของออบเจ็กต์ที่ถูกเลือก (active) หรือ ได้รับความสนใจ (focus) อยู่ขณะนั้น ซึ่งสามารถที่จะปรับเปลี่ยนค่าต่าง ๆ ของคอลโทรลเพื่อให้ เกิดความเหมาะสมและตรงกับความต้องการใช้งานได้ทันที

รูปที่ 2.8 Properties Window

ในหน้าต่างกุณสมบัติ จะประกอบไปด้วยแท็ป 2 แท็ป คือ

1. แท็ป Alphabetic เป็นแท็ปที่แสดงรายการคุณสมบัติ เรียงตามตัวอักษรในภาษาอังกฤษ

 แท็ป Categorized เป็นแท็ปที่แสดงรายการคุณสมบัติ โดยการจัดกลุ่มของคุณสมบัติที่มี หน้าที่คล้ายกัน หรือมีความสัมพันธ์กัน

- หน้าต่าง Form Layout

เป็นส่วนที่แสดงให้เห็นตำแหน่งของฟอร์ม และสามารถกำหนดตำแหน่งของฟอร์ม ที่ ปรากฏบนจอภาพในขณะประมวลผลได้ โดยการเคลื่อนย้ายฟอร์มจำลอง ที่อยู่ในจอภาพจำลองด้วย การ drag เมาส์ ไปยังตำแหน่งที่คุณต้องการ โดยจะมีผลในขณะประมวลผลเท่านั้น

ฐปที่ 2.9 Form Layout

- Immediate Window

เป็นหน้าต่างที่ให้ประโยชน์ ในกรณีทีคุณต้องการทราบผล การประมวลผลโดยทันที เช่น การทดสอบโปรแกรมย่อยต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อคุณสั่งประมวลผลโปรเจ็กต์ หน้าต่างนี้จะปรากฏขึ้น **โดยอัตโนมัติ**

รูปที่ 2.10 Immediate Window

- หน้าต่าง New Project

หน้าต่าง New Project จะปรากฏขึ้นมาเมื่อเลือกเมนู File/New Project กรอบโต้ตอบนี้ จะ แสดงชนิดของโปรแกรมประยุกต์ ที่คุณต้องการพัฒนา ซึ่งจะคล้ายกับตอนที่เปิดโปรแกรม Visual Basic ขึ้นมาครั้งแรก

รูปที่ 2.11 กรอบโต้ตอบ New Project

- หน้าต่าง Code Editor

เป็นส่วนที่ใช้ในการเขียนชุดคำสั่งสำหรับการประมวลผล และควบคุมการทำงานของคอล โทรลต่าง ๆ

รูปที่ 2.12 Code Editor

2.2 พื้นฐานการสื่อสารแบบอนุกรม (Serial port) [2]

ถึงแม้ว่าการสื่อสารแบบอนุกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นจะมีความเร็วในการสื่อสาร ช้ากว่าแบบขนาน ทั้งนี้ก็เพราะว่า การเคลื่อนย้ายข้อมูลแบบอนุกรมนั้นเป็นการส่งข้อมูลครั้งละ 1 บิต แต่พอร์ตขนานนั้นสามารถส่งข้อมูลได้ครั้งละหลายๆ บิตพร้อมกัน ส่งผลให้การสื่อสารข้อมูล แบบอนุกรมมีความเร็วต่ำกว่าแบบขนาน แต่การส่งข้อมูล แบบอนุกรมนั้น สามารถ ส่งข้อมูลได้ ใกลกว่าแบบขนาน อีกทั้งสายสัญญาณที่ใช้ยังมีน้อยกว่าการส่งข้อมูลแบบขนานอีกด้วย การสื่อสาร แบบอนุกรม สามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบดังนี้

 Simplex สามารถส่งข้อมูลได้อย่างเดียว เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว
 Half - Duplex สามารถส่งข้อมูลไปยังปลายทางและสามารถรับข้อมูลจากปลายทางได้ แต่ไม่สามารถทำการส่งและรับข้อมูลได้ในเวลาเดียวกัน

 Full - Duplex สามารถรับและส่งข้อมูลได้ในเวลาเดียวกัน การส่งข้อมูลแบบอนุกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นจะใช้มาตรฐาน RS - 232C มาตรฐาน RS - 232C เป็นมาตรฐานที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อที่จะทำให้อุปกรณ์จากผู้ผลิตต่างกัน สามารถทำงานร่วมกันได้ มาตรฐานหลายชนิดได้รับการออกแบบขึ้นมา แต่มาตรฐานที่ได้รับความ นิยมและใช้กันกว้างขวางมากที่สุดคือ มาตรฐาน RS - 232C ซึ่งถูกประกาศใช้ในปี 1969 โดย สมาคมอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Industries Association : EIA)

มาตรฐาน RS - 232C ได้แบ่งอุปกรณ์ออกเป็น 2 ประเภท ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการส่ง ข้อมูลบนสายเส้นเดียวกัน ซึ่งอุปกรณ์ทั้งสองประเภทนี้ก็คือ

อุปกรณ์ DTE (Data Terminal Equipment) เป็นอุปกรณ์สำหรับส่งข้อมูล (เอาต์พุต) อุปกรณ์ DCE (Data Communication Equipment) เป็นอุปกรณ์สำหรับรับข้อมูล (อินพุต)

ตามมาตรฐาน RS - 232C คอนเน็กเตอร์ของ DTE จะเป็นตัวผู้ ส่วนคอนเน็กเตอร์ของ DCE จะเป็น ตัวเมีย ซึ่งคอนเน็กเตอร์ที่นิยมใช้กันอยู่จะเป็นชนิด D-Type แบบ 9 ขา และ แบบ 25 ขา โดยจะติด ตั้งอยู่หลังเครื่องคอมพิวเตอร์ ระดับแรงคันจะมีค่าระหว่าง -3 V ถึง -15 V สำหรับลอจิก High และ ลอจิก Low จะมีระดับแรงคันระหว่าง +3 V ถึง +15 V สามารถรับส่งข้อมูลได้ที่ความยาวของ สายสัญญาณสูงสุด 50 ฟุต หรือ 150 เมตรแต่ถ้าเราต้องการสื่อสารกับอุปกรณ์อื่นที่อยู่ห่างกันมากๆ เราจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์อื่นๆ เข้าช่วย เช่นการใช้โมเด็มเป็นต้น

ลักษณะของคอนเน็คเตอร์แบบ D-Typeหัวต่อแบบ D-Type ที่ใช้ในการสื่อสารแบบ อนุกรมของเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น จะมีอยู่ 2 ลักษณะคือ แบบ 9 ขา และแบบ 25 ขา บางครั้งเราจะ เรียกว่า DB9 และ DB25 ซึ่งหัวต่อทั้งสองชนิดจะมีลักษณะการทำงานของสัญญาณเหมือนกัน แต่ การจัดเรียงไม่เหมือนกัน

ร**ูปที่ 2.13** แสดงลักษณะของคอนเน็คเตอร์

D-Type 25 Pin	D-Type 9 Pin	สัญลักษณ์	ชื่อสัญญาณ
Pin 2	Pin 3	TD	Transmit Data
Pin 3	Pin 2	RD	Receive Data
Pin 4	Pin 7	RTS	Request To Send
Pin 5	Pin 8	CTS	Clear To Send

ตารางที่ 2.3 แสดงรายละเอียดของสายสัญญาณ

Pin 6	Pin 6	DSR	Data Set Ready
Pin 7	Pin 5	SG	Signal Ground
Pin 8	Pin 1	CD	Carrier Detect
Pin 20	Pin 4	DTR	Data Terminal Ready
Pin 22	Pin 9	RI	Ring Indicator

รายละเอียดของสายสัญญาณประกอบไปด้วย

- Transmit Data : TD	ใช้สำหรับส่งข้อมูลอนุกรมออกจากคอมพิวเตอร์
- Receive Data : RD	ใช้สำหรับรับข้อมูลอนุกรมเข้ามายังกอมพิวเตอร์
- Request To Send : RTS	ใช้สำหรับส่งข้อมูลไปยังอุปกรณ์ปลายทาง เพื่อร้อง
	ขอให้อุปกรณ์ปลายทางส่งข้อมูลกลับมา
- Clear To Send : CTS	ใช้สำหรับตรวจสอบว่าอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อด้วยพร้อมที่จะ
	รับข้อมูลหรือไม่ โคยจะคอยนับสัญญาณ RTS เมื่อทุก
	อย่างพร้อมก็จะทำการส่งข้อมูลออกทางขา TD
- Data Set Ready : DSR	ใช้สำหรับตรวจสอบการเชื่อมต่อกันระหว่าง
	คอมพิวเตอร์กับอุปการณ์ปลายทาง จะใช้คู่กับขา TD
- Signal Ground : SG	เป็นกราวน์ของระบบ
- Carrier Detect : CD	ขานี้จะ Active เมื่อมีการส่งสัญญาณ Carrier จากโมเค็ม
- Data Terminal Ready : DTR	ใช้สำหรับบอกให้อุปกรณ์ปลายทางรับรู้ว่าต้องการ
	ติดต่อด้วยโดยขา DTR นี้ต้องเชื่อมต่อกับขา DSR ของ
	อุปกรณ์ปลายทาง
- Ring Indicator : RI	ขานี้จะ Active เมื่อ โมเค็มได้รับสัญญาณเรียกเข้าจาก
	สายโทรศัพท์

2.2.1 องค์ประกอบของการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรม

การสื่อสารแบบอนุกรมที่นิยมใช้กับคอมพิวเตอร์นั้น เป็นการสื่อสารข้อมูลแบบอะ ซิงโครนัส นั่นคือ ต้องใช้สายสัญญาณเส้นเดียวทำหน้าที่ทั้งส่วนที่เป็นข้อมูล และส่วนที่ใช้ควบคุม การส่งข้อมูล ดังนั้นข้อมูลที่อ่านได้แต่ละบิตจากการส่งแบบอนุกรม จึงต้องถูกแยกแยะว่าใช้สำหรับ วัตถุประสงค์ใด โดยสามารถแบ่งได้เป็น 4 ส่วนคือ

1. Start Bit	ขนาด 1 บิต
2. Data Character (บิตข้อมูล)	ขนาด 7 หรือ 8 บิต
3. Parity Bit	ขนาด 1 บิต
4. Stop Bit	ขนาด 1 หรือ 2 บิต

แต่ละบิตที่ถูกส่งออกไปเป็นกลุ่มจะประกอบไปด้วยบิตเริ่มต้น บิตข้อมูล บิตพาริตี้ (จะมีหรือไม่มีก็ ได้) และบิตจบ โดยแต่ละส่วนมีหน้าที่หลักดังนี้

- Start Bit หรือบิตเริ่มต้นจะใส่ที่จุดเริ่มต้นเสมอ เพื่อเตือนอุปกรณ์ฝ่ายรับว่าข้อมูลกำลังจะ มาถึง
- Data Character หรือบิตข้อมูล การส่งบิตข้อมูลจะส่งเป็นกลุ่มๆ โดยทั่วไปจะส่งเป็น 7 หรือ 8 บิต ซึ่งเพียงพอสำหรับการส่ง ASCII Word
- Parity Bit หรือบิตพาริตี้ ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ส่ง โดยจะใส่บิต พาริตี้เข้าไป แต่ทั้งตัวรับและตัวส่งจะต้องรู้กันว่าใช้พาริตี้แบบไหนในการส่งข้อมูล
- Stop Bit หรือบิตจบ เป็นบิตที่ส่งมาปิดท้ายข้อมูล

อัตราเร็วในการรับส่งข้อมูลแบบอนุกรม อุปกรณ์ทั้ง2 อย่างจะต้องทำงานด้วยอัตราเร็วเท่ากัน ซึ่ง อัตราเร็วในการสื่อสารแบบอะซิงโครนัสคือ ค่าบอดเรต (Baud Rate) มีหน่วยเป็นบิตต่อวินาที ซึ่ง ค่าอัตราเร็วในการสื่อสารแบบอนุกรมสำหรับมาตรฐาน RS-232C นั้นมีใช้ดังนี้ 110, 150, 300, 600, 1200, 2400, 4800, 9600 และ 19200 บิตต่อวินาที

2.2.2 การเขียนโปรแกรมติดต่อ และควบคุม Serial Port กับ Visual Basic

2.2.2.1คอนโทรลที่สำคัญที่ทำให้ Visual Basic สามารถสื่อสารผ่านพอร์ตอนุกรมได้นั่นก็ คือ คอนโทรล MSComm ซึ่งไม่ใช่คอนโทรลมาตรฐาน ดังนั้นถ้าเราต้องการใช้งาน MSComm เรา จะต้องทำการเพิ่มคอนโทรลนี้เข้าไปใน ToolBox ซึ่งสามารถทำได้โดยคลิกขวาที่ ToolBox แล้ว เลือกเมนู Components ดังรูปที่ 2.14

휾 Project1 - I	Microsoft Visual Basic [design]
<u>File E</u> dit <u>V</u> iew	Project Format Debug Run Query Diagram Iools Add-Ins Window H
🛛 ಶ • 🏷 • 1	🏷 Add Eorm 🛛 🖂 🕨 🕞 🖓 😭 🖓 😽
	Add MDI Form
×	
General	Carl Add Llass Module
	Add Doser Control
	Add User Document
A labi	Add WebClass
	Add Data Report
0 1	Add DHTML Page
	Add Data Environment
	More ActiveX Designers
ad a	
ið ⊡	Remove Form1
e e	😤 References
	Components Ctrl+T
10 - 10	Dusinght Departies
"ULL	

รูปที่ 2.14 เพิ่ม Components MSComm จากนั้นจะปรากฎไดอะล็อก Components ขึ้นมา จากนั้นให้กลิกเลือกที่ Microsoft Comm Control 6.0 แล้วคลิกปุ่ม OK ดังรูปที่ 2.15

Components	×
Controls Designers Insertable Objects	1
 Microsoft ActiveX Plugin Microsoft ADO Data Control 6.0 (OLEDB) Microsoft Agent Control 2.0 Microsoft Calendar Control 10.0 Microsoft Chart Control 6.0 (OLEDB) 	
 ✓ Microsoft Comm Control 6.0 Microsoft Common Dialog Control 6.0 (SP3) Microsoft Data Bound List Controls 6.0 Microsoft DataGrid Control 6.0 (DLEDB) Microsoft DataList Controls 6.0 (DLEDB) Microsoft DataRepeater Control 6.0 (DLEDB) Microsoft DataRepeater Control 6.0 (DLEDB) 	
Microsoft DDS Microsoft DirectAnimation Media Controls Browse Browse Selected Items Only	
Microsoft Comm Control 6.0 Location: C:\WINDOWS\System32\MSCOMM32.OCX	
OK Cancel Apply	

รูปที่ 2.15 เลือกที่รายการ MSComm

้จากนั้นก็จะปรากฎภายใน ToolBox จะมีไอคอนรูปโทรศัพท์ ซึ่งเป็นไอคอนของ MSComm ปรากฎ ขึ้นมาให้เราเลือกใช้งานดังรูปที่ 2.16

				×
	Ge	neral		
k	1 2	Α	abl	
×v-		◄	œ	
	Ē	٩Þ	≜ ₹	
٢			Ē	
ъ	\sim			
DLE	2			
	MSC	omm		

ร**ูปที่ 2.16** คอนโทรล MSComm พร้อมใช้งาน

2.2.2.2 พร็อพเพอร์ตี้ที่สำคัญในการใช้งาน MSComm

- CommPort ใช้ในการกำหนดหมายเลขของพอร์ตอนุกรมที่เราต้องการ ติดต่อ ตัวอย่างเช่น ถ้าเรากำหนดให้การเนขียนโปรแกรมติดต่อกับพอร์ต Com1 จะเขียนเป็น

MSComm1.CommPort = 1

- Settings ใช้ในการกำหนดอัตรา Baud Rate หรือความเร็วในการส่งข้อมูล มีหน่วยเป็นบิตต่อวินาที, พาริตี้, จำนวนของบิตข้อมูล, จำนวนของบิตปิดท้าย ยกตัวอย่างเช่น เรา กำหนดให้มีการเขียนโปรแกรมใช้งานที่ Bsud Rate = 9600 บิตต่อวินาที ไม่มีพาริตี้ จำนวนบิต ข้อมูลเท่ากับ 8 บิต และมีบิตปิดท้าย 1 บิต

```
MSComm1.Settings = "9600, N, 8, 1"
```

- PortOpen ใช้สำหรับเปิดและปิดการใช้งานพอร์ตอนุกรม ยกตัวอย่างเช่น เราจะเปิดใช้งานพอร์ตอนุกรม ให้กำหนดก่า Value เป็น True เขียน โค้ดได้ดังนี้

MSComm1.PortOpen = True

แต่ถ้าต้องการปิดพอร์ตอนุกรม ให้กำหนดค่า Value เป็น False

MSComm1.PortOpen = False

- InBuffersize เป็นการกำหนดขนาดของ Buffer ในการรับข้อมูลเข้ามา โดยมี รูปแบบการทำงานดังนี้

object.InBuffersize [= value]

- OutBuffersize เป็นการกำหนดขนาดของ Bufferในการส่งข้อมูลออกไป โดยมี

```
รูปแบบการกำหนดดังนี้
```

object.OutBuffersize [= value]

- Inputlen เป็นการกำหนดค่าของข้อมูลที่อ่านจาก Buffer ภาครับ โดยมี รูปแบบการกำหนดดังนี้

object.Inputlen [= value]

- InputMode เป็นการกำหนดค่าชนิดของข้อมูลที่รับเข้ามา โดยมีรูปแบบการ กำหนดดังนี้

Object.InputMode [= value]

้โดยที่เราสามารถเลือกชนิดของข้อมูลได้ 2 ประเภท คือ

 comInputModeText ข้อมูลที่รับเข้ามาเป็นข้อความปกติ เราสามารถตั้งค่าให้อยู่ในโหมด นี้ได้โดยการกำหนด value ให้เป็น " 0 "

2. comInputModeBinary ข้อมูลที่รับเข้ามาเป็นข้อมูลใบนารี่ เราสามารถตั้งค่าให้อยู่ใน โหมดนี้ได้โดยการกำหนดค่า value ให้เป็น " 1 "

- Input ใช้ในการอ่านค่าข้อมูลจากพอร์ตอนุกรม ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเรา อ่านค่าจากบัฟเฟอร์ของพอร์ตอนุกรม แล้วนำมาเก็บไว้ในตัวแปรที่ชื่อว่า Data จะเขียนโค้คได้ดังนี้

Data = MSComm1.Input

- Output ใช้ในการส่งข้อมูลออกไปจากพอร์ตอนุกรม โคยมีรูปแบบของ การเขียนดังนี้

object.Output [= value] - EOFEnable เป็นการบอกว่าสิ้นสุดของไฟล์ End of File มีรูปแบบการใช้งาน ดังนี้

Object.EOFEnable [= value]

2.3 วงจรแบ่งแรงดัน [3]

ในวงจรแบ่งแรงดันเราสามารถวิเคราะห์วงจรโดยการใช้กฎของโอห์ม และกฎของเคอร์ ชอฟฟ์เพื่อช่วยในหารวิเคราะห์ เราจะได้กำหนดกระแส (i) ดังแสดงในรูปที่ 2.17 จากกฎกระแส ของเคอร์ชอฟฟ์ กระแสที่ผ่าน R₁ และ R₂ มีค่าเท่ากัน จากการใช้กฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์รอบ ทางเดินวงรอบปิด จะได้สมการ

$$v_s = iR_1 + iR_2 \tag{2.1}$$

หรือ

$$i = \frac{v_s}{R_1 + R_2} \tag{2.2}$$

เราสามารถใช้กฎของโอห์มเพื่อคำนวณหาค่า v₁ และ v₂ :

$$v_{1} = iR_{1} = v_{s} \frac{R_{1}}{R_{1} + R_{2}}$$

$$v_{2} = iR_{2} = v_{s} \frac{R_{2}}{R_{1} + R_{2}}$$
(2.3)
(2.4)

สมการที่ (2.3) และ (2.4) แสดงให้เห็นว่า v₁ และ v₂คืออัตราส่วนของ v_s โดยที่อัตราส่วน แต่ละค่า คืออัตราส่วนความต้านทานที่ต้องการหาค่าแรงดันที่ตกคร่อมตัวมันอยู่ต่อผลบวกของค่า ความต้านทานทั้งสอง เนื่องจากอัตราส่วนทั้งสองค่านี้มีค่าน้อยกว่า 1.0 เสมอ ค่าแรงดัน v₁ และ v₂ จึงมีค่าน้อยกว่าค่าแรงดัน v_s จากแหล่งกำเนิด

ถ้าเราต้องการให้ v_s มีค่าๆ หนึ่งและทราบค่าของ v_s ซึ่งจะมีค่า R_t และ R_s จำนวนอนันต์ที่ ให้ค่า v_s ที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น สมมติว่า v_s เท่ากับ 15 โวลต์ และ v_s ที่ต้องการคือ 5 โวตล์ ดังนั้น $v_2 / v_s = 1/3$ จากสมการที่ (2.4) จะเห็นว่า $R_2 = \frac{1}{2}R_1$ ปัจจัยอื่นๆ ที่ต้องคำนึงถึงในการเลือกค่า R_t และ R_s คือกำลังไฟฟ้าสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการแบ่งแรงดันจากแหล่งกำเนิด และผลของการต่อวงจร แบ่งแรงดันกับอุปกรณ์อื่น ๆ ในวงจร

พิจารณาการต่อ R_L ขนานกับ R₂ คังวงจรแสคงในรูปที่ 2.18 ตัวต้านทาน R_L ทำหน้าที่ เสมือนโหลดของวงจรแบ่งแรงคัน โหลดของวงจรใดๆ สามารถประกอบด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้าเพียงตัว เดียวหรือมากกว่าซึ่งดึงกำลังไฟฟ้าจากวงจร เมื่อตัวต้านทาน R_L ต่อในวงจรแบ่งแรงคัน

ร**ูปที่ 2.18** วงจรแบ่งแรงคันที่ต่อกับโหลด R_L

เอาท์พุตสามารถหาได้จาก

 $v_{0} = \frac{R_{eq}}{R_{1} + R_{eq}} v_{s}$ (2.5)

ເນື່ອ

$$R_{rq} = \frac{R_2 R_L}{R_2 + R_L}$$
(2.6)

แทนสมการที่ (2.6) ลงในสมาการที่ (2.5) จะได้

$$v_0 = \frac{R_2}{R_1 [1 + (R_2 / R_L)] + R_2} v_s$$
 (2.7)

จะเห็นได้ว่าสมการที่ (2.7) จะกลายเป็นสมาการที่ (2.4) เมื่อ *R_L* →∞ สมการที่ (2.7) แสดงให้เห็นว่าถ้า *R_L* ? *R*₂ อัตราส่วนแรงคัน v₀ / v_s ไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก จากการเพิ่ม โหลดในวงจรแบ่งแรงคัน

ลักษณะอีกอย่างของวงจรแบ่งแรงดันคือ ความไวของการแบ่งแรงดันต่อค่าความคลาด เคลื่อนที่ยอมรับได้ของตัวต้านทาน ค่าความต้านทานของตัวต้านทานที่มีขายในปัจจุบันจะมีความ คลาดเคลื่อนตามจำนวนร้อยละที่ระบุ

2.4 วงจรแบ่งกระแส [3]

วงจรแบ่งกระแสดังแสดงในรูปที่ 2.19 ประกอบด้วยตัวต้านทาน 2 ตัวที่ต่อขนานกับ แหล่งกำเนิดกระแส วงจรแบ่งกระแสถูกออกแบบเพื่อแบ่งกระแส i ไปยังตัวด้านทาน R₁ และ R₂ เราสามารถหากวามสัมพันธ์ระหว่างกระแส i, กับกระแสที่ผ่านตัวด้านทานแต่ละตัว (i₁ และ i₂) โดยใช้กฎของโอห์ม และกฎกระแสของเคอร์ชอฟฟ์ แรงดันที่กร่อมตัวด้านทานที่ต่อขนานกัน คือ

รูปที่ 2.19 วงจรแบ่งกระแส

 $V = i_1 R_1 = i_2 R_2 = \underline{R_1 R_2} \cdot i_s$ (2.8) $R_1 + R_2$

จากสมการที่ (2.8) จะได้

$$i_1 = \frac{R_2}{R_1 + R_2} \cdot i_s$$
 (2.9)

$$\dot{i}_2 = \underline{R_1}_{R_1 + R_2} \cdot \dot{i}_s$$
 (2.10)

สมการที่ (2.9) และ (2.10) แสดงให้เห็นว่าค่ากระแสถูกแบ่งให้ไหลไปยังตัวต้านทานที่ต่อ ขนาน โดยที่ค่ากระแสที่ไหลผ่านตัวต้านทานตัวหน้ามีค่าเท่ากับค่ากระแสที่ไหลเข้ามายังตัว ด้านทานทั้งสองคูณด้วยค่าความต้านทานอีกตัวหนึ่งหารด้วยผลบวกของค่าความต้านทานทั้งสอง ตัว

2.5 สรุปผล

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการนี้ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาโดยใช้คุณสมบัติการ สื่อสารแบบอนุกรมของระหว่างคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อภายยนอกของโปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0 เพื่อที่จะรับค่าสัญญาณทางไฟฟ้าจากวงจรแบ่งแรงดันและวงจรแบ่ง กระแสจากอุปกรณ์ภายนอกเข้ามาประมวลผลแล้วทำการแสดงผลที่โปรแกรม

บทที่ 3 การออกแบบและการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

กระบวนการทำงานของโปรแกรมเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ มีอยู่ทั้งหมด 2 ส่วนด้วยกัน คือ รับค่าสัญญาณดิจิตอลจากอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอกโดยผ่านทาง พอร์ต USB, ประมวลผลและแสดงผลโดยโปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0 ดังแสดงไว้ในรูป ที่ 3.1

Send Digital Signal to Computer using USB Interface

Process and Display Measured Value using Microsoft Visual Basic 6.0

ร**ูปที่ 3.1** ภาพ โครงสร้าง โดยรวมของ โปรแกรม

3.1 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมประมวลผลและแสดงผล (Microsoft Visual Basic 6.0) 3.1.1 กำหนดและออกแบบขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

จากรูปที่ 3.2 ได้แสดงแผนผังแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมไว้ จากนั้นทำการนำ ขั้นตอนดังกล่าวไปออกแบบรูปแบบของโปรแกรม

ร**ูปที่ 3.**2 ภาพแสดงขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม

3.2 ออกแบบรูปแบบของโปรแกรม

จากรูปที่ 3.3 ได้แสดงหน้าต่างของโปรแกรมในการรับค่า การประมวลผลและการ แสดงผลโดยใช้โปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0

รูปที่ 3.3 ภาพแสดงรูปแบบของโปรแกรม

เมื่อสร้างหน้าต่างของโปรแกรมขึ้นมาแล้วจึงสร้างตัวกวบกุมต่างๆขึ้นมาคังแสดงในรูปที่ 3.3 โดย ทำการกำหนดกุณสมบัติให้แต่ละตัวกวบกุม ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดคุณสมบัติให้กับตัวควบคุมต่างๆของโปรแกรม

ตัวกวบกุม	คุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
Form	Name	Form1
	Caption	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็คทรอนิคส์
MSComm	Name	MSComm1
	InBufferSize	1024

ตัวควบคุม	กุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
Timer	Name	Timer1
	Interval	1
Command	Name	Command1
Button	Caption	Run
Command	Name	Command2
Button	Caption	Clear
Command	Name	Command3
Button	Caption	Exit
Frame	Name	Frame1
	Caption	เลือกประเภทของวงจร
Frame	Name	Frame2
	Caption	แสดงก่าการกำนวณ
Option Button	Name	Option1
	Caption	วงจรแบ่งแรงคัน
Option Button	Name	Option2
	Caption	วงจรแบ่งกระแส
Picture Box	Name	Picture1
	Picture	Bitmap
Picture Box	Name	Picture2
	Picture	Bitmap
TextBox	Name	Text1
	Text	
TextBox	Name	Text2
	Text	
TextBox	Name	Text3
	Text	
TextBox	Name	Text4
	Text	
TextBox	Name	Text5
	Text	
TextBox	Name	Text6
	Text	

ตัวควบคุม	คุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
TextBox	Name	Text7
	Text	
TextBox	Name	Text8
	Text	
TextBox	Name	Text9
	Text	
TextBox	Name	Text10
	Text	
TextBox	Name	Text11
	Text	
TextBox	Name	Text12
	Text	
TextBox	Name	Text13
	Text	
TextBox	Name	Text14
	Text	
TextBox	Name	Text15
	Text	
TextBox	Name	Text16
	Text	
TextBox	Name	Text17
	Text	
TextBox	Name	Text18
	Text	
TextBox	Name	Text19
	Text	
TextBox	Name	Text20
	Text	
TextBox	Name	Text21
	Text	
Label	Name	Labell
	Caption	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิคส์

ตัวกวบกุม	คุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
Label	Name	Label2
	Caption	ก่าแรงคัน(V)ที่วัดได้จากวงจรภายนอก
Label	Name	Label3
	Caption	วงจรแบ่งแรงคัน
Label	Name	Label4
	Caption	วงจรแบ่งกระแส
Label	Name	Label5
	Caption	V2
Label	Name	Label6
	Caption	Vcc
Label	Name	Label7
	Caption	V1
Label	Name	Label8
	Caption	V2
Label	Name	Label9
	Caption	I
Label	Name	Label10
	Caption	R1
Label	Name	Label11
	Caption	R2
Label	Name	Label12
	Caption	P1
Label	Name	Label13
	Caption	P2
Label	Name	Label14
	Caption	Vcc
Label	Name	Label15
	Caption	V1
Label	Name	Label16
	Caption	R1
Label	Name	Label17
	Caption	P1

ตัวควบคุม	กุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
Label	Name	Label18
	Caption	It = I1
Label	Name	Label19
	Caption	12
Label	Name	Label20
	Caption	13
Label	Name	Label21
	Caption	R2
Label	Name	Label22
	Caption	R3
Label	Name	Label23
	Caption	P2
Label	Name	Label24
	Caption	P3
Label	Name	Label25
	Caption	V
Label	Name	Label26
	Caption	V
Label	Name	Label27
	Caption	V
Label	Name	Label28
	Caption	А
Label	Name	Label29
	Caption	kOhm
Label	Name	Label30
	Caption	kOhm
Label	Name	Label31
	Caption	kWatt
Label	Name	Label32
	Caption	kWatt
Label	Name	Label33
	Caption	V
ຕັວຄວບຄຸມ	คุณสมบัติ	ค่าที่กำหนด
-----------	-----------	-------------
Label	Name	Labe34
	Caption	V
Label	Name	Label35
	Caption	V
Label	Name	Label36
	Caption	A
Label	Name	Label37
	Caption	Α
Label	Name	Label38
	Caption	A
Label	Name	Label39
	Caption	kOhm
Label	Name	Label40
	Caption	kOhm
Label	Name	Label41
	Caption	kOhm
Label	Name	Label42
	Caption	kWatt
Label	Name	Label43
	Caption	kWatt
Label	Name	Label44
	Caption	kWatt

3.3 การเขียนโปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0

3.3.1 การเขียนโค๊ดโปรแกรมเพื่อควบคุมหน้าต่างของโปรแกรม

จากรูปแบบของโปรแกรมที่ทำการออกแบบดังรูปที่ 3.3 นำไปทำการเขียนคำสั่งเพื่อ ควบคุมให้โปรแกรมทำงานได้ตามที่ออกแบบขั้นตอนไว้ ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงส่วนของโค้ดโปรแกรม


```
Private Sub Option2 Click()
                                      OptionButton2 ถูกเลือก
  Option2.Value = True
                                      ใม่สามารถใช้งาน OptionButton1
  Option1.Enabled = False
                                      สามารถใช้งาน OptionButton2 ได้
  Option2.Enabled = True
  Option2.SetFocus
End Sub
                                      คอนโทรลของ CommandButton1
Private Sub Command1 Click()
                                      ตรวจสอบว่าพอร์ตติดต่อเปิดใช้อยู่หรือไม่ ถ้าไม่เปิดใช้
If MSComm1.PortOpen = False Then
                                     ทำการเปิดใช้งานพอร์ตอนุกรม
    MSComm1.PortOpen = True
                                     กำหนดค่า Threshold ที่รับเข้าเท่ากับ 3
    MSComm1.RThreshold = 3
End If
End Sub
                                     คอนโทรลของ CommandButton2
Private Sub Command2_Click()
                                     ถ้ามีการเลือกใช้งาน OptionButton1 อยู่ ให้
If Option1.Value = True Then
                                    ไม่สามารถใช้งาน OptionButton1 ได้
  Option1.Enabled = False
                                     สามารถเลือกใช้งาน OptionButton2 ได้
  Option2.Enabled = True
End If
                                    ถ้ามีการเลือกใช้งาน OptionButton2 อยู่ให้
If Option2.Value = True Then
                                    ใม่สามารถใช้งาน OptionButton2 ใด้
  Option2.Enabled = False
                                     สามารถเลือกใช้งาน OptionButton1 ได้
  Option1.Enabled = True
End If
  Text2.Text = ""
  Text3.Text = ""
  Text4.Text = ""
  Text5.Text = ""
                                     เคลียร์ค่าใน TextBox ต่างๆให้ว่าง
  Text6.Text = ""
  Text7.Text = ""
  Text8.Text = ""
  Text9.Text = ""
```


3.3.2 อธิบายการทำงานของโปรแกรม

จากโค้ดข้างต้น การทำงานของโปรแกรมจะเริ่มจากการประกาศประเภทต่างๆ และจาก กำสั่งต่างๆที่อยู่ในโพรซีเจอร์ Form_Load() ซึ่งจะกำหนดคุณสมบัติของคอนโทรล MSComm ต่อจากนั้นในส่วนของโพรซีเจอร์ MSComm1_OnComm() กำหนดการทำงานของ MSComm โดย เริ่มด้วยถ้ามีการส่งข้อมูลเข้ามาให้นำค่าที่รับเข้ามาใด้ไปเก็บไว้ในตัวแปรที่ชื่อว่า rdet และแสดง ค่าที่ TextBox1 หลังจากนั้นทำการตรวจสอบที่ OptionButton ต่างๆว่ามีการทำงานหรือไม่ โดย กำหนดว่าถ้ามีการเลือกใช้งานที่ OptionButton1 ให้ทำการเลือกใช้งานโปรแกรมย่อยที่ชื่อว่า voltagedivider แต่ถ้ามีการเลือกใช้งานที่ OptionButton2 ให้ทำการเรียกใช้งานโปรแกรมย่อยที่ชื่อว่า currentdivider ในส่วนการทำงานในโพรซีเจอร์ Sub voltagedivider() และ Sub currentdivider() จะ เป็นการคำนวณค่าต่างๆตามหลักการของวงจรแบ่งแรงดัน วงจรแบ่งกระแส และทำการแสดงผลที่ ได้ที่ช่อง TextBox ต่างๆ ในโพรซีเจอร์ถัดไปเป็นส่วนของ Sub Option1_Click() และ Sub Option2_Click()(หรือปุ่ม **วงระแบ่งแรงดับ** และปุ่ม **วงจรแบ่งกระแส**) เป็นการเลือกและกำหนดการทำงานของ OptionButton ให้สามารถเลือกใช้งานได้ทีละ 1 ปุ่ม และ สุดท้ายเป็นส่วนของโพรซีเจอร์ของคอนโทรล CommandButton ต่างๆ โดยกำหนดให้ Sub Command1_Click(_________) กำหนดให้ตรวจสอบสถานะของพอร์ตและทำการเปิดใช้งาน พอร์ต ส่วนของ Sub Command2_Click() (_________) กดที่คอนโทรลนี้เพื่อทำการเคลียร์ ก่าที่เลือกใช้งานไว้ให้สามารถเลือกใช้งานปุ่มอื่นได้ และเคลียร์ก่าใน TextBox ต่างๆด้วย จบด้วย คอนโทรล Sub Command3_Click() (________) ออกจากการทำงานของโปรแกรม

3.4 สรุปผล

การออกแบบโปรแกรมเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ด้วย โปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0 เริ่มจากการกำหนดและออกแบบขั้นตอนการทำงานของ โปรแกรม การสร้างหน้าต่างโปรแกรม จัดวางตัวควบคุมต่างๆของโปรแกรม กำหนดคุณสมบัติให้ ตัวควบคุม แล้วจึงทำการเขียนโค๊ดโปรแกรมเพื่อควบคุมการทำงานของโปรแกรมให้สามารถรับ สัญญาณดิจิตอลจากอุปกรณ์ภายนอกแล้วทำการประมวลผล แสดงผลให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่ เราได้ออกแบบไว้

บทที่ 4 การทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

4.1 การทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

เป็นการทคสอบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ส่งออกมาจากพอร์ต การรับข้อมูล การประมวลผลและการแสดงผลของโปรแกรมโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1.1 การติดตั้งชุดอุปกรณ์เพื่อทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการ อิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 4.1 แสดงถึงการต่ออุปกรณ์เพื่อทำการทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

ร**ูปที่ 4.1** ชุดอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบโปรแกรม

4.1.2 การเปิดใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ ทำการเปิคโปรแกรม Microsoft Visual Basic6.0 เพื่อใช้งานโปรแกรมที่ทำการเขียนไว้แล้ว

ในการทดสอบสามารถเปิดได้โดยตรงจากไฟล์นามสกุล .EXE

ร**ูปที่ 4.2** แสดงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์บนหน้าต่างโปรแกรม Visual Basic 6.0

4.1.3 การทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

โดยวงจรที่นำมาทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์เป็น วงจรแบ่งแรงคัน โดยที่เราจะทำการวัดค่าแรงคันที่ตกคร่อม R₂ และทำการแสดงค่าแรงคันที่วัดได้นี้ ไปแสดงผลและกำนวณหาก่าตัวแปรต่างๆที่โปรแกรม Microsoft Visual Basic6.0 ได้ผลแสดงดัง รูปที่ 4.3, รูปที่ 4.4, รูปที่ 4.5, รูปที่ 4.6, รูปที่ 4.7 และรูปที่ 4.8 พร้อมทั้งตารางการเปรียบเทียบ ระหว่างผลการทดลองและผลที่ได้จากการกำนวณ ตามตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2

รูปที่ 4.3 ผลการทดสอบวงจรแบ่งแรงดันโดยใช้ค่า $\mathbf{R}_2 = 1 \; \mathrm{kOhm}$

รูปที่ 4.4 ผลการทดสอบวงจรแบ่งแรงคันโดยใช้ค่า $\mathbf{R}_2 = 6.8 \; \mathrm{kOhm}$

รูปที่ 4.5 ผลการทดสอบวงจรแบ่งแรงดัน โดยใช้ค่า $\mathbf{R}_2 = 10 \; \mathrm{kOhm}$

รูปที่ 4.6 ผลการทดสอบวงจรแบ่งกระแสโดยใช้ค่า $R_3 = 1 \ {
m kOhm}$

รูปที่ 4.7 ผลการทดสอบวงจรแบ่งกระแสโดยใช้ค่า $R_3 = 6.8 \text{ kOhm}$

รูปที่ 4.8 ผลการทดสอบวงจรแบ่งกระแสโดยใช้ค่า $\mathbf{R}_{\mathrm{s}}=10~\mathrm{kOhm}$

	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด
		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด
			(%)			(%)			(%)
R ₂	1.000	1.000	0.000	6.812	6.8	0.176	10.111	10.000	1.110
(kOhm)									
Ι	2.500	2.500	0.000	0.639	0.641	0.312	0.449	0.454	1.101
(mA)									
V ₁	2.500	2.500	0.000	0.639	0.641	0.312	0.449	0.454	1.101
(volt)									
V ₂	2.500	2.500	0.000	4.360	4.358	0.045	4.550	4.540	0.220
(volt)									
P ₁	6.250	6.250	0.000	0.409	0.410	0.244	0.202	0.206	1.941
(kWatt)									
P ₂	6.250	6.250	0.000	2.790	2.793	0.107	2.047	2.060	0.631
(kWatt)									

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบระหว่างผลการทดสอบและผลการคำนวณของวงจรแบ่งแรงดัน

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบระหว่างผลการทดสอบและผลการคำนวณของวงจรแบ่งกระแส

	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด
		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด
			(%)			(%)			(%)
R ₃	1.006	1.000	0.600	6.852	6.800	0.764	9.916	10.000	0.840
(kOhm)									
I ₁	3.330	3.330	0.000	2.670	2.671	0.037	2.620	2.619	0.038
(mA)									

	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด	การวัด	การ	ผิด
		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด		คำนวณ	พลาด
			(%)			(%)			(%)
I ₂	1.670	1.670	0.000	2.330	2.328	0.085	2.380	2.381	0.041
(mA)									
I ₃	1.660	1.660	0.000	0.340	0.342	0.584	0.239	0.2381	0.377
(mA)									
V ₁	3.330	3.330	0.000	2.670	2.671	0.037	2.620	2.619	0.038
(volt)									
V ₂	1.670	1.670	0.000	2.330	2.328	0.085	2.380	2.381	0.041
(volt)									
P ₁	11.088	11.088	0.000	7.128	7.134	0.084	6.864	6.859	0.072
(kWatt)									
P ₂	2.788	2.788	0.000	5.428	5.421	0.129	5.664	5.669	0.088
(kWatt)									
P ₃	2.772	2.772	0.000	0.792	0.797	0.627	0.571	0.566	0.880
(kWatt)									

4.2 สรุปผล

ผลการทคสอบโปรแกรมด้วยการเชื่อมต่อกับชุดอุปกรณ์โคยมีการต่อวงจรไฟฟ้า 2 แบบ คือ วงจรแบ่งแรงดันและวงจรแบ่งกระแส โดยทำการทคสอบทีละวงจร จากผลการทคสอบ โปรแกรมพบว่าผลที่ได้จากการทคสอบและผลที่ได้จากการคำนวณมีค่าแตกต่างกันไม่มากนัก มี เพียงค่าผิดพลาคที่จุดทศนิยมที่ใช้ในการคำนวณเท่านั้น สามารถเปรียบเทียบได้จากค่าเปอร์เซนต์ กวามผิดพลาดของแต่ละวงจรที่มีก่าไม่สูงมากนัก นั่นคือโปรแกรมทดสอบชุดนี้สามารถทำงานได้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนการทำงานโดยรวมทั้งหมดของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์ และผลการทำงานโดยรวม รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อจำกัดในการ ทดลอง

5.1 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนปฏิบัติการอิเล็กทรอนิกส์

- 5.1.1 รับค่าแรงคันไฟฟ้าที่เป็นสัญญาณคิจิตอลจากวงจรไฟฟ้าของอุปกรณ์เชื่อมต่อ ภายนอกโดยผ่านทางพอร์ต USB
- 5.1.2 ทำการประมวลผลค่าที่รับเข้ามา โดยแบ่งออกเป็นวงจรแบ่งแรงคันและวงจรแบ่ง กระแส
- 5.1.3 แสดงผลการคำนวณของโปรแกรม

5.2 ปัญหาที่พบในขั้นตอนการทำงาน

5.2.1 ตัวด้านทานที่นำมาใช้ในการทดลองนั้นเป็นตัวด้านทานที่มีขายอยู่ทั่วไปซึ่งจะมีค่า กลาดเคลื่อนภายในตัวต้านทานเองโดยส่วนใหญ่แล้วจะมีค่าคลาดเคลื่อนอยู่ที่ +-1 % และ +-5% จึงทำให้ผลการทดลองที่ได้เกิดค่าคลาดเคลื่อนตามไปด้วย

5.3 ข้อจำกัดของโครงงาน

5.3.1 ค่าแรงคันอินพุตที่วงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณคิจิตอลสามารถรับได้ สูงสุดเพียง 5 โวลต์เท่านั้นจึงทำให้ไม่สามารถทำงานที่ค่าแรงคันสูงมากได้

5.4 ผลที่ได้จากโครงงาน

- 5.4.1 ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานของโปรแกรมเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ช่วย สอนปฏิบัติการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้
- 5.4.2 ใด้เรียนรู้วิธีการออกแบบโปรแกรม และขั้นตอนการออกแบบโปรแกรม
- 5.4.3 ได้ชุดอุปกรณ์ต้นแบบในการเชื่อมต่อเพื่อทดสอบโปรแกรม

5.5 แนวทางการพัฒนาต่อ

- 5.5.1 ปรับปรุงชุดอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอกให้สามารถวัดค่าและส่งค่าได้หลายรูปแบบ เช่น สามารถวัดค่ากระแสไฟฟ้า ค่าความด้านทานและค่าความถี่ เป็นต้น
- 5.5.2 ปรับปรุงและพัฒนาโปรแกรมที่ใช้แสดงผลให้มีความหลากหลายและสวยงามด้วย โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ เช่น LabVIEW และ MATLAB เป็นต้น

บรรณานุกรม

[1] http://www.thaiio.com

http://www.thanom.net/vb1.asp

http://www. Vbthailand.com

- [2] อภิชาติ ภู่พลับ, "เริ่มต้นเขียนโปรแกรมติดต่อและควบคุมฮาร์ดแวร์ด้วย Visual Basic.", พิมพ์ครั้งที่ 1, Infopress Developer Book, นนทบุรี: 2546
- [3] สราวุฒิ สุจิตรจร และกิตติ อัตถกิจมงกล (แปลและเรียบเรียง). "วงจรไฟฟ้า Electric Circuit." พิมพ์กรั้งที่ 1, เพียร์สัน เอ็คดูเกชั่น อินโคไชน่า, กรุงเทพฯ: 2547

ภาคผนวก (ก)

การโหลดโปรแกรมทดสอบอุปกรณ์เชื่อมต่อและการติดตั้งไดรเวอร์ USB การทดสอบอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก

การเขียนโปรแกรมทดสอบ

เปิดโปรแกรม Keil70 ดังรูปเพื่อใช้ในการเขียนโปรแกรม

รูปแสดงโปรแกรม Keil70

เมื่อทำการเขียนโปรแกรมเสร็จแล้วทำการคอมไพล์ (Compile) โคยกคปุ่ม 🛄 ถ้าสำเร็จ ้โดยไม่เกิดความผิดพลาดของโปรแกรมที่เขียนจะได้หน้าต่างดังรูป

รูปแสดงการคอมไพล์สมบูรณ์

การโหลดโปรแกรมทดสอบ

เปิดโปรแกรม FLIP จะได้หน้าต่างดังรูปข้างล่างใช้ในการโหลดโปรแกรมลง ใมโครคอนโทรลเลอร์

รูปหน้าต่างโปรแกรม FLIP

เลือกชนิดของไมโครคอนโทรเลอร์ AT89C51ED2 ที่ 🐲 จะได้หน้าต่างดังรูป

รูปหน้าต่างเลือกชนิคไมโกรลกอนโทรลเลอร์

ตั้งก่าการเชื่อมต่อระหว่างโปรแกรมกับไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ 😴 แล้วทำการเลือก เป็นแบบ RS-232, เลือกพอร์ต COM และตั้งก่าอัตราการส่งข้อมูล (Baud Rate) แล้วกด Connect ดัง รูป

ile Buffe	er Device	Settings	Help			1 1	
()	5	200 i		👏 🤝	15		1 🔗
	<u>R</u> S232 CAN USB LPC	•	FLASH Size: 64 Blank: FF Range: 00 (R5232	Buffer Information Kbytes 00 - FFFF		AT89C Signature Bytes: Device Boot Ids Mare Byte	51ED2
	🔽 Blank (Check	Port:	COM1	-	BLJB X2	JXXX
	🔽 Program	n	Baud:	9600		B/EB/SBV	
	✓ erify		Connect Disc		- Canc	vice SSB	
	Run	Clear				C Level 2	
						Start Application	F Reset
					25		<u> </u>

เมื่อตั้งค่าการเชื่อมต่อเรียบร้อยแล้วนั้น ทำการโหลดไฟล์ .HEX ที่ได้จากการคอมไพล์ ใน โปรแกรม Keil70 โดยเลือกที่ 🖾 จะปรากฏหน้าต่างดังรูป

รูปหน้าต่างการโหลดไฟล์ .HEX

เมื่อเลือกไฟล์ .HEX ลงเรียบร้อยแล้วให้กดปุ่ม 🖭 โปรแกรมจะทำการ โหลดไฟล์ที่เลือก บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์โดยอัตโนมัติ

การติดตั้งไดร์เวอร์วงจรเชื่อมต่อ USB

การติดตั้งไดร์เวอร์ของ TUSB3410 แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ **ขั้นตอนที่ 1** ทำการติดตั้งไดร์เวอร์ด้วยไฟล์ setup.exe ซึ่งมีขั้นตอนดังรูปด้านล่างตามลำดับ

InstallShield Wizard	
	Preparing to Install
	VCP installer Setup is preparing the InstallShield Wizard, which will guide you through the program setup process. Please wait.
4	Checking Operating System Version
4	
	Cancel

(ก)

icense Agreement		A DESCRIPTION OF
Please read the following license agreement care	efully.	
TUSB3410 Electronic Software License Agreem	ient:	
This document is displayed for you to read prior t "Agree" and using the software, you agree to ab	to downloading the softwar bide by the following provis	re. By choosing
 PRODUCT - The software products at hereunder ("Licensed Materials") have been dev with TI TUSB3410 integrated circuit devices, an Materials were not designed for use with any oth to the Licensed Materials and any patents, copy property rights therein. 	nd related documentation I veloped for use specifically id you acknowledge that th ier devices. TI and its licer rights, trade secrets, and o	icensed in conjunction the Licensed ther intellectual
• I accept the terms of the license agreement		
\mathbb{C} . I do not accept the terms of the license agree	ement	
allShield		

(n) Driver Installation Progress
(1) License agreement
(n) Pre-installation of drivers complete

ขั้นตอนที่ 2 ต่อวงจรเชื่อมต่อ USB เข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ จะปรากฏหน้าต่างดังรูป ให้ ติดตั้งฮาร์ดแวร์ (TUSB3410 device) เลือกที่ "Install the software automatically"

(n) Found New Hardware ("TUSB3410 Device")(1) Device installation complete

ขั้นตอนที่ 3 ติดตั้งไดร์เวอร์ของ "USB-Serial Port" ดังรูป เลือกที่ "Install the software automatically"

(n) Found New Hardware (USB – Serial Port)

(**v**) USB-Serial port installation complete

เมื่อทำการติดตั้งไดร์เวอร์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำการตรวจสอบดูว่าอุปกรณ์พร้อมใช้งาน หรือไม่ที่ My Computer-> Properties -> Hardware -> Device Manager ดังรูป

รูปแสดงหน้าต่าง Windows XP Device Manager

ภาคผนวก (ข)

โปรแกรมควบคุมและสั่งการให้แสดงผลผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ของ "วงจรเชื่อมต่อภายนอก"

#include <REG51xD2.H>
#include <stdio.h>
#include <ads7841.h>
unsigned char data_show[] ={0x88,0xEE,0x92,0xA2,0xE4};
sbit sw1 = P1^0;
sbit sw2 = P1^1;
sbit sw3 = P1^2;
sbit sw4 = P1^3;
void SerialInt(void);
void delay(unsigned int);

main()

{ unsigned char ch; float a; float b; SerialInt(); P1=0xDF; ch=1; while(1) { if (sw1 == 0){ch=1;} if (sw2 == 0){ch=2;} if (sw3 == 0){ch=3;} if (sw4 == 0){ch=4;} a = analog(ch-1); b=a*5/4095;

```
if (ch == 1) {P0=data_show[ch]; putchar(12);
printf("%.2f \n",b);
```

delay(60000);

}

}

{

}

{

```
if (ch == 2){P0=data_show[ch]; putchar(12);
               printf("%.2f \n",b);
       delay(60000);
       }
               if (ch == 3 ){P0=data_show[ch]; putchar(12);
               printf("%.2f \n",b);
       delay(60000);
       }
               if (ch == 4) {P0=data show[ch]; putchar(12);
               printf("%.2f \n",b);
       delay(60000);
       }
       }
void SerialInt(void)
TR1=0;
 SCON = 0x52; /* SCON0 */ /* setup serial port control */
TMOD = 0x21;
TCON = 0x69; /* TCON */
TH1 = 0xFB; // 28800 at Clock 32 Mhz
TR1=1;
void delay(unsigned int a)
       unsigned int i,b;
```

```
for(i=0;i<=a;i++)
{ b=10000;
while(b<=0)
b--;
}
return;
```

}

โปรแกรมควบคุมการทำงานของวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล

```
*
        XTAL
                 -> 18.432 MHz
                 -> 6 Clock/MC
        Mode
        I/O
              : DCLK P3.3
*
        CS
              P3.4
       DIN P3.5
        DOUT P3.7
#define DCLK P3_3 /* DCLK pin */
#define CS
                     P3_4 /* CS pin */
                     P3_5 /* DIN pin */
#define DIN
#define DOUT P3_7 /* DOUT pin */
```

* Hardware : Controller -> P89V51RD2

```
int analog(char ch)
```

{

* Filename : ads7841.h

```
unsigned char i, crt_byte;
                                 /* Variable for counter */
unsigned int dat;
                                 /* Variable for storing analog value */
switch(ch)
                                 /* Check selected channel for reading */
{
        case 0 : crt_byte = 0x97; /* Select analog channel 0 */
                break;
        case 1 : crt_byte = 0xD7;
                                         /* Select analog channel 1 */
                 break;
        case 2 : crt_byte = 0xA7;
                                         /* Select analog channel 2 */
                 break;
        case 3 : crt_byte = 0xE7;/* Select analog channel 3 */
                break;
```

```
default: crt_byte = 0x97; /* Select analog channel 0 */
                break;
}
dat = 0;
DCLK = 0;
                /* Clear DCLK pin */
                /* Clear DIN pin */
DIN = 0;
                /* Clear CS pin */
CS = 0;
                                          /* Loop to send control byte for ADS7841 */
for(i=0; i<8; i++)
{
        DIN = crt_byte \& 0x80;
                                         /* Send data bit to ADS7841 */
        DCLK = 0;
                                         /* Clear clock pin */
                                          /* Set clock pin */
        DCLK = 1;
        crt_byte = crt_byte<<1; /* Shift bit once next time */</pre>
}
                                          /* Clear clock pin */
        DCLK = 0;
        DCLK = 1;
                                          /* Set clock pin */
for(i=0; i<12; i++)
                                 /* Loop to read 12-bit digital value from ADS7841 */
{
        DCLK = 0;
                                          /* Clear clock pin */
        DCLK = 1;
                                          /* Set clock pin */
        dat = dat << 1;
                                          /* Shift bit once to store data next bit */
        dat = dat \mid DOUT;
                                         /* Read data bit from DOUT pin */
}
```

58

}

ภาคผนวก (ค)

วงจรภายในชุดอุปกรณ์เชื่อมต่อภายนอก

วงจงแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล (A/D) การออกแบบลายวงจร A/D ลงบนแผ่นปริ้นท์ (PCB)

จากรูปได้แสดงถึงวงจรที่ได้ทำการออกแบบวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล ไว้ โดยเลือกใช้ไอซีที่มีคุณสมบัติตามต้องการ จากนั้นทำการออกแบบลายวงจรด้วยโปรแกรม Protel 99SE [4] เพื่อที่ได้ลายวงจรเป็นแผ่นลายทองแดงที่จะสามารถนำมาใช้งานได้ตามรูปถัดไป

รูปแสดงวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอล

รูปแสดงลายวงจรที่ได้จากโปรแกรม Protel99SE บนแผ่นปริ้นท์

การเลือกใช้ไอซีในการออกแบบ

ในวงจรแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นสัญญาณคิจิตอลนั้นได้เลือกใช้ ไอซี เบอร์ADS7841 ในการแปลงสัญญาณ ซึ่งมีฟังก์ชั่นการทำงานและการจัดเรียงขาของไอซี ดังรูป (ก) และ (ข) ตามลำคับ โดยที่ไอซีนี้สามารถรับสัญญาณอินพุตอนาลอกได้ทั้งหมด 4 ช่อง มีอัตราในการสุ่มเลือก ตัวอย่าง 200 กิโลเฮิร์ต มีความแม่นยำในการรับสัญญาณ 12 บิต

การลงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่ได้ออกแบบไว้

นำอุปกรณ์ที่ได้ออกแบบและจัดเตรียมมาประกอบลงบนแผ่นปริ้นท์ได้ดังรูป

รูปแสดงชุดวงจรแปลงสัญญานอนาลอกเป็นสัญญานดิจิตอล

วงจรไมโครคอนโทรเลอร์

ใด้เลือกใช้วงจรไมโครคอนโทรเลอร์สำเร็จรูป ในตระกูล MCS-51 ที่ใช้ไอซีเบอร์ AT89C51ED2 ของ ATMEL ดังที่ได้แสดงวงจรรวมไว้ดังรูป

รูปแสดงชุดวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์ AT89C51ED2
วงจรเชื่อมต่อ USB

การออกแบบลายวงจรเชื่อมต่อ USB ลงบนแผ่นปริ้นท์

จากรูปได้แสดงถึงวงจรเชื่อมต่อ USB ที่ได้ทำการออกแบบไว้โดยเลือกใช้ไอซีที่มี คุณสมบัติตามต้องการ จากนั้นทำการออกแบบลายวงจรด้วยโปรแกรม Protel 99SE เพื่อที่ได้ลาย วงจรเป็นแผ่นลายทองแดงที่จะสามารถนำมาใช้งานได้ตามรูปข้างล่างตามลำดับ

รูปแสดงวงจรเชื่อมต่อ USB

รูปแสดงลายวงจรที่ได้จากโปรแกรม Prote199SE บนแผ่นปริ้นท์

การเลือกใช้ไอซีในการออกแบบ

ในวงจรเชื่อมต่อ USB ได้เลือกใช้ไอซีจำนวน 2 ตัว คือ TUSB3410 และ TPS79133 TUSB3410 มีคุณสมบัติเป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างอุปกรณ์ที่ส่งสัญญาณแบบอนุกรม ให้สามารถ เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์โดยผ่านทางพอร์ต USB ได้ และทำหน้าที่แทน พอร์ต RS-232 ได้ซึ่งมี แผนผังการทำงานดังรูป (ก) และ (ข) และมีการจัดเรียงขาของไอซี ดังรูปข้างล่างตามลำดับ

(f) Data Flow

(1) USB-to-Serial (Single Channel) Controller Block Diagram

รูปแสดง Top View ของ TUSB3410

TPS79133 มีคุณสมบัติในการ แปลงระดับแรงดันที่ได้รับจากพอร์ต USB ของเครื่อง กอมพิวเตอร์ จาก 5 โวลต์เป็น 3 โวลต์เพื่อจ่ายให้กับไอซี TUBS3410 ทำงาน โดยไอซีมีผังการ ทำงานและการจัดเรียงขา ดังรูป (ก) และรูป (ข) ตามลำดับ

(f) Functional Block Diagram(1) Top View 101 TPS79133

การลงอุปกรณ์อิเลกทรอนิกส์ตามที่ได้ออกแบบ

นำอุปกรณ์ที่ได้ออกแบบและจัดเตรียมมาประกอบลงบนแผ่นปริ้นท์ได้ดังรูป (ก) และรูป (ข) ตามลำดับ

(ก)

(ป) (ก) ชุควงจรเชื่อมต่อ USB ด้านบน (ป) ชุควงจรเชื่อมต่อ USB ด้านล่าง

ประวัติผู้จัดทำ

นางสาวนัฐญา วิลุนละพัน เกิดเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 ภูมิลำเนาเดิม อยู่บ้านเลขที่ 60 ถนนเทศบาล4 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสิรินธร อำเภอ เมือง จังหวัดสุรินทร์ ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาวิศวกรรม โทรคมนาคม สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา